

Dydaktyka ogólna

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (K)		Cykl dydaktyczny 2025/26
Specjalność -		Kod zajęć 13PPKS.52K.00262.25
Jednostka organizacyjna Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia jednolite magisterskie		Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Mariusz Jabłoński	
Prowadzący zajęcia	Mariusz Jabłoński	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Egzamin • Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie studentów z wiedzą teoretyczną w zakresie podstaw procesu nauczania i uczenia się, istotą systemu dydaktycznego;
C2	poznanie osobowych i rzeczowych uwarunkowań procesu kształcenia ogólnego;
C3	poznanie i zrozumienie zadań nauczyciela, jego ról społecznych w organizacji i realizacji kształcenia ogólnego;
C4	kształtowanie umiejętności projektowania dydaktycznego w kształceniu ogólnym;
C5	zapoznanie z różnorodnością metodologiczną w obrębie kształcenia ogólnego;

Wymagania wstępne

Potwierdzone pozytywnymi ocenami osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie pedagogiki ogólnej i psychologii ogólnej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	potrafi przedstawić wiedzę o dydaktyce, jako subdyscyplinie pedagogiki oraz charakteryzuje jej zmienność i zadania	D.W2, PPK_K5_W01	Egzamin pisemny, Test
W2	rozdzieli główne nurty myślenia o edukacji i szkole i umiejętnie weryfikuje modele współczesnej szkoły	D.W1, PPK_K5_W01	Egzamin pisemny, Test
W3	prawidłowo interpretuje cele kształcenia i treści tych celów; podmioty stanowienia celów; wybrane koncepcje formułujące cele kształcenia	D.W1, D.W2, PPK_K5_W02	Egzamin pisemny, Test
W4	charakteryzuje treści kształcenia, kryteria oraz zasady ich doboru i układu; wykorzystuje wiedzę o treściach kształcenia do konstruowania procesu dydaktycznego	D.W2, PPK_K5_W02	Egzamin pisemny, Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	wykorzystuje wiedzę o modelach procesu kształcenia oraz zasadach organizujących przebieg procesów nauczania - uczenia się do jego projektowania	PPK_K5_U01, PPK_K5_U02, PPK_K5_U03	Kolokwium pisemne, Prace pisemne
U2	potrafi wskazać i poprawnie klasyfikować metody nauczania i uczenia się; rozdzieli metody stymulujące myślenie uczniów i metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy oraz metody projektów	PPK_K5_U01, PPK_K5_U02, PPK_K5_U03	Kolokwium pisemne, Prace pisemne
U3	dostrzega i poprawnie stosuje materiał dydaktyczny jako przedmiot pracy nauczyciela i ucznia - kryteria i narzędzia doboru programów i podręczników szkolnych oraz innych nośników materiału dydaktycznego	PPK_K5_U01, PPK_K5_U02, PPK_K5_U03	Kolokwium pisemne, Prace pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	odpowiedzialnie ocenia osiągnięcia szkolne ucznia w procesie kształcenia oraz analizuje objawy i przyczyny niepowodzeń szkolnych; dba o kreowanie i stosowanie właściwych postaw i zachowań w ramach profilaktyki i terapii niepowodzeń szkolnych	D.K1, D.K2, PPK_K5_K03, PPK_K5_K05, PPK_K5_K06	Kolokwium pisemne, Prace pisemne
K2	odpowiedzialnie projektuje indywidualizację procesu nauczania - uczenia się zgodnie z założeniami projektowania dydaktycznego	D.K1, D.K2, PPK_K5_K03, PPK_K5_K04, PPK_K5_K05, PPK_K5_K06	Kolokwium pisemne, Prace pisemne
K3	dba o dobrostan podopiecznych oraz własny rozwój, właściwie interpretując rezultaty procesu kształcenia, kontrolę, oceny, błędy oceniania, zewnętrzny i wewnętrzny system oceniania jakości szkoły	D.K1, PPK_K5_K03, PPK_K5_K04, PPK_K5_K05, PPK_K5_K06	Kolokwium pisemne, Prace pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Geneza i rozwój dydaktyki. Dydaktyka jako nauka – przedmiot i zadania. Metody badań dydaktycznych.	W1, W2	Wykład, Ćwiczenia
2.	Główne systemy dydaktyczne a współczesny model procesu kształcenia ogólnego.	W1, W2, U1	Wykład, Ćwiczenia
3.	Podstawowe pojęcia dydaktyczne. Wartości i cele kształcenia ogólnego.	W1, W3, U1	Wykład, Ćwiczenia
4.	Proces kształcenia ogólnego. Zasady w procesie dydaktycznym – doboru treści, nauczania, uczenia się.	W4, U3, K2	Wykład, Ćwiczenia
5.	Metody kształcenia i współczesne trendy w tym zakresie. Teoria kształcenia wielostronnego.	W1, U2, K2	Wykład, Ćwiczenia
6.	Planowanie pracy dydaktycznej – założenia projektowania dydaktycznego.	W4, U1, U3, K2	Wykład, Ćwiczenia
7.	Osiągnięcia szkolne uczniów i ich pomiar. Ewaluacja procesu kształcenia – ocenianie wyników procesu kształcenia.	W3, K1, K3	Wykład, Ćwiczenia
8.	Indywidualizacja kształcenia na gruncie projektowania dydaktycznego.	W4, U1, U2, K2	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy
Ćwiczenia	Metoda ćwiczeniowa, Metoda warsztatowa, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Pozytywny wynik testu egzaminacyjnego.
Ćwiczenia	Realizacja prac oraz pozytywny wynik kolokwium pisemnego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Bereźnicki F. Podstawy kształcenia ogólnego. Kraków 2011.
2. Davis R.H., Aleksander L.T., Yelon S.L., Konstruowanie systemu kształcenia, Warszawa 1983.
3. Denek K. Wartości i cele edukacji szkolnej. Toruń 1994.
4. Gagné R.M., Briggs L.J., Wager W.W., Zasady projektowania dydaktycznego, Warszawa 1992.
5. Kupisiewicz Cz. Dydaktyka. Podręcznik akademicki. Kraków 2012.
6. Okoń W. Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Warszawa 2003.
7. Półturzycki J. Dydaktyka dla nauczycieli. Toruń 1997.

Dodatkowa

1. Arends R. I. Uczymy się nauczać. Warszawa 1995.
2. Kupisiewicz Cz. Szkice z dziejów dydaktyki. Kraków 2010.
3. Okoń W. Słownik pedagogiczny.
4. Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. (red. nauk) Kruszewski K. Warszawa 2008.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Ćwiczenia	15
Przygotowanie do egzaminu	15
Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie pracy pisemnej	5
Przygotowanie do zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PPK_K5_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odznaczania się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, odznaczania się odpowiedzialnością wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, a także wyrażania i modelowania takiej postawy w środowisku specjalistów i środowisku pracy.
PPK_K5_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, podejmowania działań mających na celu ustawiczne uczenie się.
PPK_K5_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych, wykazywania aktywności, odznaczania się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki oraz do angażowania się we współpracę.
PPK_K5_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia, podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy, przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią.
PPK_K5_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy i rozwiązywania złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych; ukierunkowywać innych na te zadania w procesie edukacji małego dziecka.
PPK_K5_U02	Absolwent/ka potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych i efektywnej komunikacji.
PPK_K5_U03	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w celu podejmowania działań służących: identyfikacji podmiotowych potrzeb, rozbudzaniu zainteresowań dzieci i uczniów, rozwijaniu ich kompetencji, w tym kreatywności, umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, jak również za pomocą poznanych strategii i technik wspierać samodzielność i stymulować ich osobisty rozwój.
PPK_K5_W01	Absolwent/ka zna i rozumie współczesne kierunki rozwoju pedagogiki, jej nurty i systemy pedagogiczne, podstawy metodologiczne; rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania, szczególnie w kontekście edukacji małego dziecka.
PPK_K5_W02	Absolwent/ka zna i rozumie cele, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych.
D.K1	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do autonomicznego i odpowiedzialnego organizowania dziecięcego uczenia się, a także krytycznej refleksji nad tworzoną praktyką edukacyjną oraz do jej badania i doskonalenia;
D.K2	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do tworzenia autorskich programów i wykorzystania innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej.
D.W1	Absolwent/ka zna i rozumie wartości, modele i zasady krytycznej praktyki; autonomię i odpowiedzialność dydaktyczną nauczyciela; zasady tworzenia autorskich programów nauczania oraz zarządzania wiedzą w społeczeństwie informacyjnym;
D.W2	Absolwent/ka zna i rozumie proces nauczania-uczenia się: zasady projektowania działań edukacyjnych, style i techniki pracy z dzieckiem lub uczniem łączącej różne obszary wiedzy, rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej nauczyciela; modele współczesnej szkoły i alternatywne systemy edukacyjne.